

LIFE ■ Περιβάλλον

Εφαρμογή του EMAS σε Νοσοκομεία με τη Χρήση Πληροφοριακών Συστημάτων

LIFE04 ENV/GR/114

Το Πρόγραμμα

ecOHOSPITAL EMAS

Τα προγράμματα **LIFE** αφορούν σε καινοτόμες πιλοτικές δράσεις που εφαρμόζονται για πρώτη φορά σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με προοπτική εφαρμογής τους σε ευρεία κλίμακα.

Το παρόν πρόγραμμα αφορά στην **εφαρμογή περιβαλλοντικής διαχείρισης σε νοσοκομεία.**

Δικαιούχος του Προγράμματος είναι το Γενικό Νοσοκομείο «Ασκληπιείο Βούλας» Αττικής, ενώ ως εταίροι συμμετέχουν το Νοσοκομείο Metropolitan, ο Τομέας Οικονομικών της Υγείας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας και οι εταιρίες ΕΠΤΑ ΕΠΕ - Σύμβουλοι Περιβαλλοντικών Έργων και PLANET ΑΕ - Σύμβουλοι Επιχειρήσεων.

Παράλληλα, υπάρχει μια διεθνής συνεργασία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO).

Αντικείμενο Προγράμματος:

Το πρόγραμμα θα συμβάλλει στην επίτευξη των εξής στόχων:

■ Ανάπτυξη Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS (Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου) στα νοσοκομεία «Ασκληπιείο Βούλας» και METROPOLITAN

■ Ανάπτυξη Λογισμικού για το EMAS, και διάθεση αυτού σε άλλα Ελληνικά και Ευρωπαϊκά Νοσοκομεία

■ Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης αναφορικά με τη Διαχείριση Νοσοκομειακών Αποβλήτων στην Ελλάδα και Ανάπτυξη Βιώσιμου Συστήματος Διαχείρισης αυτών

■ Εφαρμογή Μέτρων Εξοικονόμησης Ενέργειας

■ Προώθηση των 'Πράσινων' Προμηθειών

■ Οργάνωση εκπαιδευτικής επίσκεψης σε Ευρωπαϊκό Νοσοκομείο και σεμιναρίων για το προσωπικό

■ Πιστοποίηση των δύο νοσοκομείων σύμφωνα με τον Κανονισμό EMAS.

Περιεχόμενα

- Το Πρόγραμμα
- Κοινοτική Δράση για το Περιβάλλον
- Το Πρόγραμμα LIFE
- Το EMAS
- Προφίλ εταιρών

www.ecohospitals.gr

Κοινοτική Δράση για το Περιβάλλον

Στο τέλος της δεκαετίας του 1980, παρατηρήθηκε ενίσχυση της κοινωνικής περιβαλλοντικής συνείδησης, μετά και από τεράστιες οικολογικές καταστροφές όπως το Τσέρνομπιλ, οι οποίες έστρεψαν το ενδιαφέρον στην αναγκαιότητα βελτίωσης των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος. Η αναγκαιότητα αντιμετώπισης φαινομένων όπως η τρύπα του όζοντος και το φαινόμενο του θερμοκηπίου επιτάχυναν τη διαμόρφωση πολιτικής σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη δημιουργία θεσμικών οργάνων.

Ωστόσο, η δραστηριοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε περιβαλλοντικά θέματα ξεκινά πολύ νωρίτερα. Μέτρα για τον περιορισμό της ρύπανσης και τη βελτίωση της διαχείρισης των αποβλήτων υιοθετούνται από το 1972. Διαχρονικά, οι ευρωπαϊκές δράσεις αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος είναι οι εξής:

Κοινοτική Δράση για το Περιβάλλον (ACE - Action Communautaire pour l'Environnement)

Η Δράση αυτή (1984-1991) χρηματοδότησε 53 προγράμματα που στόχευαν στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και 55 προγράμματα «καθαρής τεχνολογίας» συνολικού κόστους 98 εκατ. ECU, το 44,5% του οποίου αντιστοιχούσε σε ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

Επιπρόσθετα, από το 1988 δημιουργήθηκε ξεχωριστό κονδύλι για την κάλυψη «έκτακτων μέτρων για τα είδη υπό εξαφάνιση», το οποίο χρηματοδότησε 50 προγράμματα με το ποσό των 3 εκατ. Ευρώ.

MEDSPA και NORSPA

Παράλληλα με το ACE, τα 2 αυτά προγράμματα χρηματοδότησαν περιβαλλοντικές δράσεις σε δύο περιοχές: τη Μεσόγειο (MEDSPA) και τις παράκτιες περιοχές της Βόρειας Ευρώπης (NORSPA). Το MEDSPA (1986-1991) χρηματοδότησε 198 δράσεις για την πρόληψη της μόλυνσης των υδάτων, τη διαχείριση αποβλήτων και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των βιοτόπων ειδών υπό εξαφάνιση. Το ύψος της χρηματοδότησης ήταν 38 εκατ. ECU.

Το NORSPA (1989-1991) είχε ως στόχο την αντιμετώπιση ιδιαίτερων ζητημάτων που αφορούσαν τις παράκτιες περιοχές της Βόρειας Ευρώπης. Χρηματοδότησε 38 δράσεις με το συνολικό ποσό των 16 εκατ. ECU.

ACNAT

Μετά τη λήξη του προγράμματος ACE το 1991, δημιουργήθηκε ένα νέο κονδύλι για τη χρηματοδότηση δράσεων για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, το ACNAT (Actions by the Community for Nature), στόχος του οποίου ήταν η συνέχιση της χρηματοδότησης δράσεων που αφορούσαν στην προστασία ειδών υπό εξαφάνιση και ορισμένων ειδών πτηνών και των βιοτόπων τους. Το ACNAT σύντομα διαδέχθηκε ένα νέο πρόγραμμα που ενσωμάτωνε όλες τις δράσεις για το περιβάλλον, το LIFE I.

Το πρόγραμμα LIFE

(L' Instrument Financier pour l' Environnement / The Financing Instrument for the Environment)

Η πρώτη φάση του LIFE διήρκεσε από το 1992 έως το 1995. Η έναρξή του έγινε παράλληλα με την ανάπτυξη του 5ου Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον (1992) και αφού είχε προηγηθεί ενσωμάτωση για πρώτη φορά θεμάτων περιβαλλοντικής προστασίας σε Ευρωπαϊκή Συνθήκη (Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη - 1987). Τα γεγονότα αυτά πυροδότησαν την περιβαλλοντική μεταρρύθμιση για την επόμενη δεκαετία και το πρόγραμμα LIFE αποτέλεσε ένα από τα βασικά εργαλεία.

Η έμφαση στην πρώτη φάση του προγράμματος δόθηκε κυρίως στην προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, σε θέματα ποιότητας του περιβάλλοντος και προστασίας των βιοτόπων και του φυσικού περιβάλλοντος.

Η δεύτερη φάση του LIFE (1996-1999) είχε μεγαλύτερο προϋπολογισμό και κάλυπτε επίσης την Αυστρία, Φιλανδία και Σουηδία που είχαν ενταχθεί στην Ε.Ε. το 1995. Το πρόγραμμα LIFE II διαχωρίστηκε σε τρεις κατηγορίες: το LIFE για τη Φύση (LIFE - Nature), το LIFE για το Περιβάλλον (LIFE-Environment) και το LIFE για τις χώρες εκτός Ε.Ε. (LIFE-Third countries), και συγκεκριμένα τις χώρες τις Μεσογείου και της Βαλτικής. Το εύρος του αναθεωρημένου προγράμματος ήταν μεγάλο.

Προς το τέλος του LIFE II, δικαίωμα συμμετοχής απέκτησαν οι υπό ένταξη χώρες. Αρχικά εντάχθηκε στο πρόγραμμα η Ρουμανία, έπειτα η Σλοβενία, Ουγγαρία, Εσθονία Λετονία και Σλοβακία. Τον Ιούνιο του 1999 διοργανώθηκε συνάντηση των εμπλεκόμενων χωρών, η «Εβδομάδα LIFE», της οποίας η επιτυχία οδήγησε στην καθιέρωση ετήσιας εκδήλωσης, της «Πράσινης Εβδομάδας» στις Βρυξέλλες.

Η τρίτη φάση του LIFE (2000-2004) παρατάθηκε με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έως το 2006. Κατά τη διάρκεια των τριών φάσεων, το πρόγραμμα LIFE χρηματοδότησε 2.478 δράσεις σε 40 χώρες. Το ύψος της χρηματοδότησης ήταν 1,36 δις Ευρώ, ενώ το συνολικό κόστος των δράσεων εκτιμάται σε 3,6 δις Ευρώ, αποτελώντας μια πολύ σημαντική επένδυση τόσο στην περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και στις γειτονικές της χώρες.

LIFE+

Το Σεπτέμβριο του 2004, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε τη δημιουργία ενός ακόμη προγράμματος, του LIFE+ για το χρονικό διάστημα 2007-2013, με προϋπολογισμό 2.190 εκατ. Ευρώ. Το πρόγραμμα αποτελείται από δύο ενότητες:

- Την εφαρμογή και διαχείριση του προγράμματος (75-80% του προϋπολογισμού) και
- Την πληροφόρηση και επικοινωνία για το πρόγραμμα (20-25% του προϋπολογισμού)

Το πρόγραμμα δρα υποστηρικτικά στις προτεραιότητες που τίθενται στα πλαίσια του 6ου Περιβαλλοντικού Προγράμματος

6^ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον

Το Πρόγραμμα (2002-2012) θέτει τους περιβαλλοντικούς στόχους και προτεραιότητες που θα αποτελέσουν τμήμα της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την αειφόρο ανάπτυξη. Οι στρατηγικές του Προγράμματος αφορούν σε επτά θεματικές:

- Ατμοσφαιρική ρύπανση
- Προστασία και διατήρηση των υδάτινων
- Περιορισμός και ανακύκλωση αποβλήτων
- Έδαφος
- Βιώσιμη χρήση φυτοφαρμάκων
- Βιώσιμη χρήση και διαχείριση φυσικών πόρων
- Αστικό περιβάλλον

Το Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (Eco-Management and Audit Scheme - EMAS)

Το Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (Eco-Management and Audit Scheme - EMAS) είναι ένα εργαλείο περιβαλλοντικής διαχείρισης για επιχειρήσεις και άλλους οργανισμούς με στόχο τη συνεχή βελτίωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση της περιβαλλοντικής τους επίδοσης καθώς και τη δημοσιοποίηση αυτών των αποτελεσμάτων.

Το EMAS τέθηκε σε ισχύ το 1995 (Καν. 1836/93/ΕΕ), και απευθυνόταν αποκλειστικά σε επιχειρήσεις του βιομηχανικού κλάδου. Από το 2001, το EMAS είναι ανοικτό για όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας (Καν. 761/2001/ΕΕ).

Το EMAS βασίζεται στις ίδιες αρχές με το Διεθνές Πρότυπο για το Περιβάλλον (ISO 14001) και επιπλέον απαιτεί τη δημοσιοποίηση της περιβαλλοντικής δήλωσης. Έτσι λοιπόν, ένας οργανισμός πιστοποιημένος κατά EMAS, μπορεί άμεσα να πιστοποιηθεί με το ISO 14001.

Για να εφαρμοστεί το EMAS σε έναν οργανισμό απαιτείται η ανάπτυξη μιας σειράς από δράσεις, όπως η Περιβαλλοντική Επισκόπηση, η διαμόρφωση του Περιβαλλοντικού Προγράμματος και η έκδοση της Περιβαλλοντικής Δήλωσης. Η πιστοποίηση, που αποτελεί και το τελευταίο στάδιο εφαρμογής του Κανονισμού, μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε περίπτωση που ο οργανισμός έχει εφαρμόσει όλες τις προηγούμενες διαδικασίες με επιτυχία.

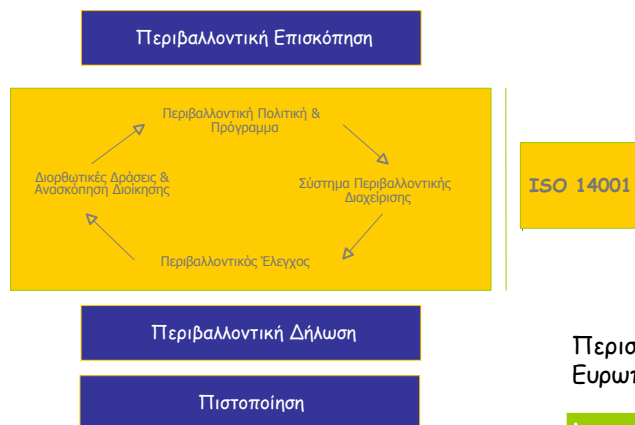
Οι πιστοποιημένοι οργανισμοί μπορούν να χρησιμοποιούν το λογότυπο του EMAS σε όλες τις δραστηριότητές τους (διαφημιστικά φυλλάδια, επίσημες αναφορές, κτλ.).

Ο τελευταίος Κανονισμός EMAS (Καν. 761/2001/ΕΕ) θέτει ως στόχο τη συνεχή βελτίωση της Περιβαλλοντικής Επίδοσης των οργανισμών που τον εφαρμόζουν, οι οποίοι πρέπει εξασφαλίζουν:

- 1) Το Σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΤΠΔ),
- 2) Τον Περιοδικό έλεγχο του ΣΤΠΔ,
- 3) Την Ενεργό συμμετοχή των εργαζομένων και τη σχετική τους κατάρτιση και
- 4) Την Ενημέρωση του κοινού και των ενδιαφερόμενων φορέων.

Τα βασικά οφέλη από την εφαρμογή του EMAS σε έναν οργανισμό συνοψίζονται παρακάτω:

- Λειτουργία με υψηλά ευρωπαϊκά πρότυπα
- Μέτρηση & Αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων
- Έλεγχος Συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία
- Βελτιωμένη εικόνα ως προς την κοινωνία και τους πελάτες
- Άμεσα περιβαλλοντικά οφέλη
- Οικονομικά Οφέλη
- Εξοικονόμηση πόρων, αποφυγή προστίμων, κτλ.
- Αξιοπιστία για εξασφάλιση χρηματοδοτήσεων (ειδικότερα σε επίπεδο Ε.Ε.)

Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην Ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

<http://europa.eu.int/comm/environment/emas>

Προφίλ Εταίρων

Γενικό Νοσοκομείο «Ασκληπιείο Βούλας»

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΒΟΥΛΑΣ

Το Γ.Ν. «Ασκληπιείο Βούλας» είναι δημόσιο νοσοκομείο της Β' ΔΥΠΤΕ Αττικής. Το Νοσοκομείο παρέχει υπηρεσίες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας σύμφωνα με τους κανόνες του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Αποτελεί τον τελικό δικαιούχο του προγράμματος

PLANET

Η PLANET είναι η μεγαλύτερη συμβουλευτική εταιρεία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, με έδρα την Ελλάδα. Προσφέρει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών στις οποίες περιλαμβάνονται: Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Διοίκησης Επιχειρήσεων, Πληροφορικής, Ανάπτυξης και Διοίκησης Έργων & Κατασκευών

ΕΠΤΑ

Η ΕΠΤΑ είναι σύμβουλοι και μελετητές περιβαλλοντικών έργων με ειδίκευση σε θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης, διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων, ανακύκλωσης, πρόληψης ρύπανσης, αειφόρου ανάπτυξης και νέων τεχνολογιών στους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος.

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ METROPOLITAN

Ιδιωτικό νοσοκομείο στην περιοχή του Φαλήρου. Το νοσοκομείο ξεκίνησε τη λειτουργία του πριν 3 χρόνια. Είναι εξοπλισμένο με μηχανήματα υψηλής τεχνολογίας και χρησιμοποιεί επίσης πληροφοριακά συστήματα.

Εθνική Σχολή
Δημόσιας Υγείας
Τομέας
Οικονομικών
της Υγείας

Τομέας Οικονομικών της Υγείας - Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας

Ο Τομέας Οικονομικών της Υγείας ιδρύθηκε το 1981 και άρχισε να λειτουργεί το 1984 με στόχο την εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας στα οικονομικά και τις πολιτικές υγείας. Σήμερα, συμμετέχει στα εκπαιδευτικά προγράμματα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας και Δημόσιας Υγείας της ΕΣΔΥ.

Παράλληλα, ο τομέας δραστηριοποιείται στην διερεύνηση των στρατηγικών, των μέτρων και των δράσεων που αποσκοπούν στην προώθηση και την ανάπτυξη του τομέα της υγείας στην χώρα μας, μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο άσκησης κοινωνικής πολιτικής.

ΕHOSPITALEMAS

Γραμματεία Σύνταξης

Πάβη Ελπίδα, Τομέας Οικονομικών της Υγείας, ΕΣΔΥ
Διπλού Αγγελική, Γ.Ν. «Ασκληπιείο Βούλας»
Μπράκη Ελένη, PLANET
Αναπληρωτής, Βλάχος Κων/νος, PLANET
Χατζιμπίρος Αλέξης, ΕΠΤΑ Ε.Π.Ε
Πετρόπουλος Αθανάσιος, METROPOLITAN HOSPITAL

Contact:
European Commission
DG ENV.D.1
BU-9 02/1
B-1049 Brussels
Fax: 32 2 292 17 87
<http://europa.eu.int/life>